

збитків у той час, як держава «рятувала» свої підприємства. Можливо, саме тому у чинному КУзПБ не знайшлося місця мировій угоді. Проте її використання у справі про банкрутство все ж може бути ефективним рішенням у процедурі судової санації, тобто серед заходів, спрямованих на реструктуризацію боргів. Однак і в такому випадку вона потребує нормативного регулювання саме на рівні КУзПБ. Загальних норм Господарського процесуального кодексу України для застосування мирової угоди у справі про банкрутство недостатньо.

УДК 346.9(043.2)

Осадченко І.В., здобувачка вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Нецька Л.С., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕДУРИ БАНКРУТСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Економіка є основою існування будь-якої держави, а підприємництво в свою чергу виступає рушієм економічного розвитку держави [1, с. 40]. Введення воєнного стану створює складність та несприятливі умови для економіки в цілому та для процедури банкрутства зокрема. Так, повномасштабне вторгнення росії на територію України, проведення воєнних дій та введення в Україні з 24 лютого 2022 року згідно Указу Президента України № 64/22 воєнного стану, актуалізувало питання правового регулювання процедури банкрутства та створило певні прогалини його правового регулювання через неможливість реалізації положень чинного в небезпечних і непередбачуваних умовах [2].

Дослідження проблем правового регулювання процедури банкрутства юридичної та фізичної особи в умовах воєнного стану є важливим з метою забезпечення захисту прав кредиторів та боржників, збереження діючого законодавства, розвитку ефективних механізмів вирішення проблем та покращення умов проведення процедури банкрутства.

Необхідним є вирішення проблем, які виникають під час проведення процедури банкрутства в умовах воєнного стану, а також удосконалення законодавства та розвиток ефективних механізмів її вирішення. Процедура банкрутства юридичних та фізичних осіб є складною та відповідальною справою. Умови воєнного стану можуть ускладнити процес банкрутства та порушити права боржника та кредиторів.

Банкрутство в умовах перших трьох місяців війни не зазнало змін,

статистика справ про банкрутство у воєнний період і в карантин недостатньо репрезентативна та прозора. З початку введення воєнного стану в Україні та до кінця березня 2023 року було відкрито 604 провадження у справі про банкрутство. Протягом цього періоду 570 суб'єктів господарювання було визнано банкрутами і відносно них відкрито ліквідаційну процедуру. Стосовно 20 юридичних осіб було розпочато процедуру санації [3].

У сфері банкрутства в Україні діють встановлені Кодексом з процедур банкрутства правила, які є основними і спеціальними для цієї категорії справ, але не досконалими для різних ситуацій. У серпні 2022 року Верховна Рада прийняла за основу проєкт Закону № 7442, який спрощує доступ до судових процедур банкрутства для суб'єктів господарювання, які стали неплатоспроможними через повномасштабну збройну агресію Російської Федерації. Цей закон має підвищити ефективність застосування процедур банкрутства в умовах воєнного та післявоєнного стану. Наразі проєкт прийнятий у першому читанні та ще потребує подальшого розгляду і затвердження.

Прийняття законопроєкту також дозволить арбітражним керуючим належно і своєчасно здійснювати свої повноваження у справі про банкрутство (неплатоспроможність) без додаткового звернення до господарського суду, що зменшить строки розгляду справ і витрат, пов'язаних із їх розглядом [4].

Способом запобігання банкрутству є забезпечення фінансово-економічної безпеки шляхом заснування системи контролю та впровадження програми антикризового керування підприємством. Очевидно, що передумови банкрутства виникають задовго до настання небезпеки банкрутства. Першочерговими контрзаходами за умов кризи для всіх суб'єктів господарювання є такі: скорочення витрат, перегляд або зупинка інвестиційних проєктів, оптимізація структури компанії. Основним завданням у період кризи є активізація всіх дій не на отримання більшого прибутку, а на збереження та виживання підприємства за поточних умов господарювання [5].

Основними контрзаходами та способами виживання в умовах кризи є: зниження величини поточних витрат та підвищення продуктивності; збільшення обсягу поточних доходів; оптимізація грошових потоків – збільшення надходжень і зниження відтоку коштів [6].

Проблеми правового регулювання процедури банкрутства в умовах воєнного стану мають серйозні наслідки для всієї економіки та суспільства в цілому. Неспроможність фінансової діяльності підприємства, як правило, призводить до серйозних фінансових ризиків для його партнерів, що у свою чергу може негативно вплинути на дохід державного бюджету та позабюджетних фондів. Крім того, це може

знизити рентабельність капіталу, зменшити кількість робочих місць та кількість зайнятих у суспільному виробництві.

Література

1. Небрат В.В. Підприємництво та добробут: еволюція парадигмальних підходів. Сучасні економічні теорії: історія, методологія та перспективи розвитку: зб. матер. Всеукр. кругл. столу, 10 лист. 2016 р. Київ: КНЕУ, 2016. С. 37-41.

2. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лют. 2022 р. № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/42022-41397> (дата звернення: 25.05.2022).

3. Оприлюднення відомостей про справи про банкрутство. URL: <https://cutt.ly/oMr2nDy>

4. Кознова О. Рада попередньо схвалила зміни застосування процедур банкрутства у період воєнного стану. URL: <https://cutt.ly/GMr0ysB>

5. Стащук О.В., Шостак Л.В., Булик Д.В. Банкрутство підприємств в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 44. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1801/1736>

6. Абрамова А.С., Духніч О.В. Основні причини банкрутства підприємств України та заходи по запобіганню їх неплатоспроможності. URL: <https://cutt.ly/pN8zaJv>

УДК 346(043.2)

Паламарчук В.О., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

Отіч О.В., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,

Вінницький торговельно-економічний інститут, м. Вінниця, Україна

Науковий керівник: Нецька Л.С., к.ю.н., доцент

РІШЕННЯ ТРЕТЕЙСЬКОГО СУДУ ТА ЙОГО ВИКОНАННЯ

Третейський розгляд спору завершується прийняттям рішення після дослідження усіх обставин справи третейським суддею, що одноособово розглядає справу, або більшістю голосів третейських суддів, які входять до складу третейського суду. Третейський суд вправі оголосити в засіданні лише резолютивну частину рішення. У цьому випадку, якщо сторони не погодили строк направлення їм рішення, мотивоване рішення має бути направлене сторонам у строк, який не перевищує п'яти днів з дня оголошення резолютивної частини рішення [1].

Рішення третейського суду викладається у письмовій формі і